בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 348-10 המרכז לקידום פליטים אפריקאים נ' הוועדה המייעצת לשר הפנים לענין החלטה בב ואח'

01 מאי 2011

בפני כב' השופט משה יועד הכהן

העותר **המרכז לקידום פליטים אפריקאים**
ע"י ב"כ עו"ד יובל לבנת

נגד

המשיבים **1. הוועדה המייעצת לשר הפנים לענין החלטה בב**
2. הממונה על חוק חופש המידע- משרד הפנים
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)

נוכחים:
ב"כ העותר – עו"ד יובל לבנת
ב"כ המשיבים – עו"ד אחוה ברמן

פרוטוקול

ב"כ המשיבים:

לשאלת בית המשפט בנוגע לפרסום המידע, אני משיבה כי אנחנו חושבים שישנו קושי בפרסום המידע. הדברים זוכים לפרסום, גם בתקשורת. לדעתי הבקשה הזו הוגשה בשביל ליצור לחץ, לפחות בין היתר בשביל ליצור לחץ, זו המהות של הפטור, ב4, שלדעתי לא ראוי לאיין אותו. כאשר המחוקק קבע את החוק הוא ראה לנכון ליצור מנגנוני איזון, זה בדיוק הסעיף ב4, הפטור של דיונים פנימיים, יש הכרה בפטור זה, שגם זכתה לעיגון בפסיקה. אם מפרסמים שבכך וכך מקרים סטינו מהחלטת הנציבות, זה מידע מטעה. המלצת הנציבות יכולה להיות לתת מעמד פליט, והועדה החליטה שהיא נותנת אשרה אחרת.

שמעתי את הצעת בית המשפט אני אבקש כמה דקות להתייעצות בעניין זה.

(לאחר ההפסקה)

ב"כ המשיבים:

לאחר שהתייעצתי עם המשיבים, החלטנו שאנחנו נסיר את התנגדותנו למסירת המידע, אולם יודגש, כי המידע המצוי בידינו הנו רק מהקמת יחידת RSD, דהיינו מסביבות יולי 2009. אנו מוכנים לתת את המידע ככל שהוא נמצא בידינו, וכמובן, בהסתמך על מה שנאמר קודם, כך שהוא יכלול מידע לגבי מקרים שההחלטה הייתה שונה מההמלצה באופן שהוא לא חופף לחלוטין.

ב"כ העותר:

לגבי הסיפא, אמרתי שאסכים. לגבי פירוט מקרים שבהם לא ניתן מעמד פליט אך ניתן מעמד אחר, אני מסכים תוך פירוט איזה מעמד ניתן. אני שומע לראשונה, את העניין שאין מידע לפני יולי 2009, אני לא מקבל את זה. רוב תיקי הנציבות נידונו בין השנים 2008-2009. בבקשה המתוקנת הוספתי עוד שנה לאור התארכות התהליכים, אולם בכל אופן אני עומד על כך שנקבל מידע גם לשנים הללו. בתשובה הראשונית של גב' דוידיאן קיבלתי נתונים לגבי השנים האלו, לגבי מספר תיקים, אלו הגיעו להליך מקוצר או רגיל.

ב"כ המשיבים:

לפני הקמת יחידת RSD המידע היה אצל נציבות האו"ם, וחברי יכול לפנות אליהם.

ב"כ העותר:

נאמר לי מפורשות שהמלצות הנציבות הועברו למשיבה 1 ומשמשות אותה. על פי ההליך המנהלי לא יכול להיות שהם לא קיבלו את המלצת הנציבות, כי הם צריכים לקבל את ההחלטה על סמך החלטת הנציבות.

ב"כ המשיבים:

אנו לא מחזיקים במידע הזה, ואיננו יכולים למסור אותו. נדרשת הצלבה בין הנתונים, והצלבה זו יכולה להיעשות רק על ידי הנציבות. אינני יודעת בדיוק לגבי פרוטוקולים של ישיבות. אעשה בדיקה נוספת לגבי המידע הזה. שאלתי כבר לגבי זה ואמרו לי שהמידע לא קיים. אינני יודעת בדיוק איך זה התנהל. אני בטוחה שחברי יודע זאת יותר טוב ממני.

ב"כ העותר:

לפי כללי המשפט חייבים להתייחס לגוף הממליץ.

ב"כ המשיבים:

בתיקים בהם הנציבות ראיינה את המבקש, ההמלצה שלה נשמרת בתוך התיק שלה. אינני יודעת האם יש לנו את המידע האומר מה הייתה ההמלצה.

שמעתי את הערות בית המשפט, ואבקש לבדוק עם המשיבים האם לא ניתן לתת לגבי התקופה של שנת 2008 ועד חודש יולי 2009, שאז נכנסה יחידת RSD לפעולה, את הנתונים הסטטיסטיים לגבי החלטות המשיבים בעניין מתן מעמד של פליט, כפי שהסכמנו לתת.

ב"כ העותר:

זה תיק שמחכה זמן רב, אולי תברתי תעשה שיחת טלפון ותברר את זה במקום לדחות את הדיון.

(לאחר ההפסקה)

ב"כ המשיבים:

ברור נוסף שערכתי העלה, שניתן לנסות לאתר את המידע גם לגבי שנת 2008, כנראה שהוא מצוי בארכיב. אני אסכים שהמידע יימסר.

ב"כ העותר:

אני שמח שהגענו כאן, אבקש לטעון לעניין ההוצאות.

ב"כ הצדדים:

לאחר ששמענו את הערות בית המשפט ולאחר שנעשתה בדיקה על ידי ב"כ המשיבים אל מול הגורמים המתאימים, הגענו להסכמה כדלקמן:

1. המשיבים יימסרו לעותר את הנתונים הבאים לגבי השנים 2008-2010, לפי פילוח שנתי:
   א. מספר החלטות הועדה שבהן נציבות האו"ם לפליטים נתנה המלצה חיובית (נתנה מעמד פליט למבקש המקלט) והמשיבה 1 נתנה המלצה שלילית. כמו כן, היה וניתן לפליט מעמד אחר, יצויין הדבר.
   ב. מספר החלטות הועדה שבהן נציבות האו"ם לפליטים נתנה המלצה שלילית (אי מתן מעמד פליט למבקש המקלט) והועדה החליטה לתת המלצה חיובית.
2. אין הסכמה לעניין המועד שבגדרו יימסרו הנתונים, והצדדים מסכימים כי בית המשפט יקבע אותו.
3. כל צד יהיה רשאי לטעון באופן חופשי לעניין ההוצאות.

ב"כ העותר:

ראשית אזכיר שהעתירה המקורית הוגשה לאחר 8 פניות למשיבה 2, וכללה פרטים נוספים מעבר לאלה שדנו בהם בדיון היום. רק לאחר הגשת העתירה המקורית הואילו המשיבים להעביר חלק מהנתונים, וחלקם סרבו להעביר. אין חולק שהמידע הועבר רק בעקבות הגשת העתירה, וכבר בעניין הזה על פי בג"צ 842/93 אלנסרא נ' שר הבינוי מגיעות הוצאות לעותרים. אציין גם שהמשיבים התעקשו שהעותר יגיש עתירה מתוקנת לאחר מסירת הפרטים הראשוניים. בית המשפט בהחלטתו מיום 14.10.10 סעיפים 1 ו-6, סבר שדרישה זו לא הייתה במקומה, ופסק שעניין ההוצאות יילקח

בחשבון בסוף ההליך. לאחר מכן, המשיבים הגישו כתב תשובה שאינו נתמך בתצהיר, מסיבה בלתי ברורה התעקשו לא להגיש תצהיר, דבר שהצריך התדיינות נוספת והחלטה נוספת של בית המשפט מיום 21.3.11, בו בית המשפט הורה על הגשת תצהיר וציין שעניין ההוצאות ייקבע בסוף ההליך. באופן לא ראוי המשיבים תולים את העיכוב הראשוני במסירת המידע במחלה של עובדת כלשהי. לא נמסר לי בשום שלב שזו הסיבה, ונמסר שהדבר בטיפול, בנספח ע/8 בעתירה המקורית נמסר לי שהמידע יימסר בסוף השבוע. בתשובה שקיבלתי ביום חמישי סרבו המשיבים להבהיר, האם הנושא הועבר לטיפול של עובד אחר, מתי הייתה אותה עובדת חולה בטענה שזה יפגע בפרטיותה.

אבהיר שבפסיקות מן העת האחרונה בעניין חופש המידע, נפסקו הוצאות לצד הגבוה. בעניין עבדול שעוסק בעניין המשיבה 1 כב' השופטת בן אור פסקה פיצויים של 15,000 ₪. בעניין דה-מרקר שניתן לאחרונה נפסקו 20,000 ₪, אני חושב שאין סיבה שמרשי יקבלו הוצאות הנמוכות מעיתון כלכלי. הגענו לכאן פעמיים, והייתה התדיינות ארוכה, שטענות המשיבים משתנות חדשות לבקרים. וכן בדיון היום, הנטייה שראינו לומר שאי אפשר, ולאחר מכן אפשר, אינה במקומה.

<u>ב"כ המשיבים:</u>

באשר לבקשה לפסיקת הוצאות, כפי שטענו הרשות לא התעלמה מפניות העותר, והודיעה לו כי יש עיכוב בטיפול בבקשה. אינני חושבת שצריך להסביר למבקש מידע או כל פונה אחר לרשות מדוע עובדת זו או אחרת לא יכולה לטפל בבקשתו או להבהיר לו שיש לה בעיות בריאותיות. משהובהר כי העיכוב נבע בין היתר מבעיות בריאותיות של אותה עובדת, אני חושבת שזה לא ראוי להשתמש בטעם זה בנימוק לפסיקת הוצאות. אנו לא נוהגים לעמוד על הוצאות במקרה של מחלה, ולטעמנו זה לא ראוי. באשר להגשת עתירה מתוקנת הודענו בדיון הקודם שאנו מוכנים לטעון לגופו של עניין, במידה שבית המשפט ידחה את טענתנו המעוגנת בפסיקת בית המשפט העליון בג"צ 219/08, ועת"מ 684/07, עת"מ 33464-09-10, בית המשפט בסופו של יום קבע שתוגש עתירה מתוקנת, ככל שההחלטה לא מקובלת על העותר הוא יכול לערער עליה. מרגע שבית המשפט הורה לעשות כן זה לא מהווה מבחינתנו טעם לפסיקת הוצאות, וכן נבקש מבית המשפט להתחשב בכך שלא נצטרך לכתוב פסק דין.

...

פסק דין

1. אני נותן תוקף של פסק דין להסכמת הצדדים המפורטת לעיל.

2. לעניין המועד שבו יימסר המידע, אני קובע כי המידע יימסר לעותר בתוך 60 יום מהיום.

3. לעניין ההוצאות, ראוי להדגיש את העיקרון הבא, שבה לידי ביטוי בפסיקת בית המשפט העליון: "**במשטר חופשי, ובמנהל תקין קמה לו ליחיד זכות לדרוש מרשויות הציבור כי תגלנה לו מידע שיש לו בו אינטרס ראוי. חובה זו המוטלת על רשויות הציבור, נגזרת כמו – מעצמה – ממעמדה של הרשות כנאמן, ולעניינו כנאמן המחזיק במידע בנאמנות עבור הציבור כולו... מידע שרשות הציבור מחזיקה בו איננו קניינה של הרשות. קניינו של הציבור הוא. הרשות מחזיקה בו אך בנאמנות עבור הציבור – עבור הציבור ולמען הציבור – וממילא, אסורה היא לנהוג בו דרך בעלים משל ירשה אותו מאבותיה.**" (עע"מ 8282/02 **הוצאת עיתון "הארץ" בע"מ נ' מדינת ישראל**, פסקה 6 לפסק דינו של כב' השופט חשין).

4. יש לציין, כי המידע שנתבקש בעתירה המקורית נמסר לעותר רק לאחר שהוגשה העתירה, ומכאן שהתקיים התנאי שנכלל בבג"צ 842/93 **אלנסרה נ' שר הבינוי**, לפיו מקום שהרשות המנהלית פעלה רק לאחר הגשת עתירה, וכי העותר לא הזדרז בהגשת העתירה טרם מיצה הליכיו, ראוי לפסוק לעותר הוצאות. זאת ועוד, גם לעניין תיקון העתירה, כבר ציינתי כי על אף שנעתרתי לדרישה, ואף אם ניתן למצוא לה עיגון במישור הדיוני, הרי ברמה המעשית דרישה זו שהעלו המשיבים הייתה מיותרת. לא זו אף זו, לא מובנת לי התעקשותם בעניין אי הגשת התצהיר, שגם היא חייבה את העותר להגיש תגובה וטיעונים. מעל הכל, ברי שההסכמה שהושגה בדיון היום, לאור המבוקש בעתירה המתוקנת, יכלה להינתן מראש וללא התערבותו של בית המשפט, ובכך לחסוך גם מזמנם של הצדדים וגם מזמנו של בית המשפט.

5. לאור כל האמור, אני פוסק לטובת העותר את הוצאות העתירה בסך 15,000 ₪. סכום זה יישא הפרשי הצמדה וריבית מיום מתן פסק הדין, אם לא ישולם לעותר על ידי המשיבים, בתוך 30 יום מהיום.

...

ניתן והודע היום כ"ז בניסן תשע"א, 01/05/2011 במעמד הנוכחים.

משה יועד הכהן, שופט